

Irakiska styrkor tar kontroll över strategiska delar i Kirkukprovinsen och provinshuvudstaden Kirkuk

Kurdish referendum in Iraq

The semi-autonomous Kurdish region of northern Iraq plans to hold a nonbinding independence referendum on Sept 25.

POPULATION
5.2 million

CAPITAL
Erbil

GOVERNED BY
Kurdistan Regional Government
Established in 1992, comprises the governorates of Duhok, Erbil, Sulaimaniya and Halabja.

TYPE OF GOVERNMENT
Parliamentary democracy

ARMED FORCES (PESHMERGA)
More than 200,000

Officially under Kurdistan Regional Government (40,000km²)
Disputed areas
Under Peshmerga control
Claimed by KRG

Sources: KRG, Rudaw

Under de tidiga morgontimmarna måndagen den 16 oktober kom rapporter om artillerield mellan irakiska styrkor och kurdiska peshmergastyrkor söder om provinshuvudstaden Kirkuk. Irakiska styrkorna ska därefter ha tagit kontroll över strategiska delar av provinsen, bland annat oljefält och oljeanläggningar samt Kirkuks elkraftverk efter att peshmergastyrkorna dragit sig tillbaka. Senare på måndagen rapporterades att de irakiska styrkorna, tillsammans med shiamiliserna- *Popular Mobilization Units* (PMU)- intagit provinshuvudstaden Kirkuk. Det finns obekräftade uppgifter om ett fåtal dödade och sårade. Vidare förekommer rapportering om att tusentals civila flytt Kirkuk.

Kirkukprovinsen är centrum för Iraks oljeproduktion. Kurderna anser att de norra delarna av provinsen rätteligen tillhör dem, men Saddamregimens tvångsförflyttningar har ökat andelen araber och relativt också andelen turkmener, vilket skapat spänningar. Upptrappningen är en följd av den kurdiska självständighetsomröstningen som ägde rum den 25 september i år. Ett valresultat som centralregeringen i Bagdad förklarar strider mot landets konstitution, varför man gav kurdiska regeringen-KRG- en tidsfrist till midnatt på söndagen att ogiltigförklara. Något KRG motsatt sig.

Den 13 oktober drabbade Peshmergastyrkor samman med shiamiliser i den etniskt blandade staden Tuz Khurmatu (i Salah al-Dinprovinsen), ca. 9 mil söder om provinshuvudstaden Kirkuk.

En militär eskalering kan leda till ytterligare instabilitet i landet. Framförallt finns det risk för fortsatta sammandrabbningar i de s.k. omstridda områden, där en stor del av den kurdiska befolkningen, bosatta utanför den kurdiska regionen-KRI, har sin hemvist. Vidare finns det risk för att spänningarna sprider sig till Ninevaprovisen. Provinsen, med sin mångfaldiga etnisk-religiösa sammansättning, kontrolleras i vissa delar av peshmergastyrkor som tidigare erövat stora områden i offensiven mot IS, t.ex. Sinjar där PMU också bevakar sina intressen.

Det växande iranska inflytande i landet och den stora närvaron av Iranstötta shiamiliser i de omstridda områdena kan ge upphov till nya konfrontationer. Iran som själv hyser en stor kurdisk befolkning ser den kurdiska självständighetsomröstningen som en orosfaktor på hemmaplan. Därutöver utgör självständighetsomröstningen ett hot för Irans hegemoniska ambitioner i Irak, och således dess möjligheter att säkra en korridor från Teheran till Hizbollah i Libanon (via bl.a. Sinjar).

Även om IS förlorat all territoriell kontroll i landet, finns det fortfarande celler och motståndsfickor i olika delar av landet. Ett eskalerat militärt läge i landet kan utgöra ett incitament för dessa grupperingar att utföra terror-attacker mot både civila och militära mål.

All international flygtrafik till och från KRI stoppades i slutet av september. Inrikesflyg mellan KRI och Bagdad uppges vara igång. Iran har stängt sina gränser mot den kurdiska regionen. Däremot är det osäkert om Turkiet har

stängt gränsövergången till KRI. Huvudvägen mellan Erbil och Mosul har också stängts av. Vägen norrut från Kirkuk var kvällen den 16 oktober 2017 blockerad av tusentals flyende kurder i fordon av allehanda slag. Den irakiska militärledningen i staden uppmanade dem samtidigt att återvända och lovade att skolor och samhällsservice framgent skulle fungera som vanligt.